

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **R.Z.**
zastoupeného advokátem Mgr. Jiřím Zbořilem
sídlem Horní náměstí 7, 772 00 Olomouc

proti
žalovanému **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2018 č. j. KUOK 113438/2018

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 30. 11. 2018 domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2018 č. j. KUOK 113438/2018 (dále také „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouc ze dne 10. 8. 2018, č. j. SMOL/004750/2017/OZP/PEK (dále také „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku na úseku ochrany zemědělského půdního fondu dle § 20 odst. 1 písm. c) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (dále jen „ZZPF“), kterého se měl v nedbalosti dopustit tím, že od 18. 8. 2017 do 29. 5. 2018 měl užívat zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu příslušného úřadu s jejím odnětím ze zemědělského půdního fondu, tedy v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) ZZPF, a to konkrétně pozemek parc. č. X v k. ú. x (způsob ochrany – zemědělský půdní fond), na jehož ploše měl být umístěn různý materiál (hromady písku, šotoliny a žulových kostek). Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. Žalovaný se k odvolání žalobce ztotožnil se závěry prvostupňového správního orgánu. Podle žalobce nelze hodnotit formalisticky ustanovení ZZPF, jímž se upravují podmínky užívání zemědělské půdy, ale je třeba zhodnotit úmysl a cíl zákona jako celku.
2. Žalobce nezpochybňuje zjištění, že dotčený pozemek byl v rozhodné době (a je i nadále) v katastru nemovitostí evidován jako „orná půda“ se způsobem ochrany zemědělský půdní fond, polemizuje však s tím, že správní orgány obou stupňů z toho bez dalšího dovozují, že se jedná o pozemek patřící do zemědělského půdního fondu. Žalobce dále uvedl, že v červnu roku 2013 byla k žádosti Magistrátu města Olomouc dle § 30 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“) na podkladě podnětu městysu Náměšť na Hané, opatřena územní studie, která po schválení a zaevidování do evidence územně plánovací činnosti slouží jako podklad pro rozhodování v území. Tato studie přitom stanoví, že dotčený pozemek parc. č. x bude využíván jako veřejné prostranství.
3. Žalobce se dále dovolává judikturních závěrů Nejvyššího soudu ČR, dle nichž zahrnutí pozemku do zemědělského půdního fondu vyžaduje splnění dvou předpokladů, jednak, že takový pozemek je a nebo byl a nadále má být zemědělsky obhospodařován a současně, že je v evidenci nemovitostí označen druhem kultury uvedeným v katastrálním zákoně. Není-li pozemek zemědělsky obhospodařován, nejde o součást zemědělského půdního fondu, byť by i pozemek dosud byl v katastru nemovitostí takto formálně veden. Podle žalobce je předmětný pozemek předurčen k využití jako veřejné prostranství a tudíž jej nelze užívat k zemědělským účelům.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. K evidenci předmětného pozemku v katastru nemovitostí jako „orná půda“ připomněl ustanovení § 980 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dál jen „o. z.“), podle kterého, je-li právo k věci zapsáno do veřejného seznamu, má se za to, že bylo zapsáno v souladu se skutečným stavem. Co se týče územní studie, tato ověřuje možnosti a podmínky změn v území a slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejich změně a pro rozhodování v území. Nelze tvrdit, že územní studie mění způsob využití území. Žalovaný podotkl, že sám žalobce ve své výpovědi dne 18. 7. 2018 uvedl, že předmětnou půdu jako jediný v lokalitě využívá k zemědělským účelům.

Zjištění ze správních spisů

Shodu s prvopisem potvrzuje

5. Ze správních spisů soud zjistil, že prvostupňový správní orgán k podnětu z vlastní úřední činnosti vyzval žalobce dne 31. 1. 2018 k podání vysvětlení ve věci užívání pozemku parc. č. X v k. ú. x v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) ZZPF. Následně dne 30. 5. 2018 pořídil na místě samém fotodokumentaci. Dne 8. 6. 2018 vydal správní orgán prvního stupně příkaz, kterým uznal žalobce vinným spáchání přestupku na úseku ochrany zemědělského půdního fondu dle § 20 odst. 1 písm. c) ZZPF, kterého se měl v nedbalosti dopustit tím, že od 18. 8. 2017 do 29. 5. 2018 měl užívat zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu příslušného úřadu s jejím odnětím ze zemědělského půdního fondu, tedy v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) ZZPF, a to konkrétně pozemek parc. č. X v k. ú. x (způsob ochrany – zemědělský půdní fond), na jehož ploše měl být umístěn různý materiál (cihly, kamení, písek/šotolina a zbytky stavebního materiálu). Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. Proti vydanému příkazu si žalobce podal včasný odpor. Následně se ve věci dne 18. 7. 2018 konalo ústní jednání, u kterého žalobce uvedl, že si není vědom přestupku. Fotografie, které jsou součástí spisu, byly podle něj pořízeny nezákonně. Na pozemku parc. č. X se nachází hromady písku, šotoliny a žulových kostek; není si však vědom, že by porušoval § 20 ZZPF. Uvedl dále, že je v právní nejistotě, když odbor životního prostředí Magistrátu města Olomouc jej nutí půdu využívat k zemědělským účelům – seče tam krmivo pro domácí zvířata - a odbor koncepce a rozvoje jej nutí, aby z pozemku byl veřejný prostor, a to na základě územní studie pořízené v červnu roku 2013. Nato správní orgán prvního stupně rozhodl dne 10. 8. 2018 tak, že žalobce uznal žalobce vinným spáchání přestupku na úseku ochrany zemědělského půdního fondu dle § 20 odst. 1 písm. c) ZZPF, kterého se měl v nedbalosti dopustit tím, že od 18. 8. 2017 do 29. 5. 2018 měl užívat zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu příslušného úřadu s jejím odnětím ze zemědělského půdního fondu, tedy v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) ZZPF, a to konkrétně pozemek parc. č. X v k. ú. x (způsob ochrany – zemědělský půdní fond), na jehož ploše měl být umístěn různý materiál (hromady písku, šotoliny a žulových kostek). Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. K odvolání žalobce rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím; neuznal jako relevantní námitku žalobce, že byt' je pozemek evidován jako orná půda se způsobem ochrany zemědělský půdní fond, nesplňuje tento s odkazem na rozhodovací praxi Nejvyššího soudu ČR předpoklady pro zařazení do zemědělského půdního fondu, neboť pozemek není zemědělsky obhospodařován a ani v budoucnu tak nemá být mj. s ohledem na územní studii zpracovanou k podnětu městyse Náměšť na Hané. Uvedl, že na tuto argumentaci nelze přistoupit, neboť zcela překračuje rámec ZZPF a citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR nedopadají na skutková zjištění v této věci.

Posouzení věci krajským soudem

6. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí (§ 75 odstavec 1 a 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, když byly pro takový postup dány předpoklady stanovené v § 51 odstavec 1 s. ř. s., neboť žalovaný s rozhodnutím ve věci bez jednání souhlasil a souhlas žalovaného byl s ohledem na § 51 odstavec 1 věta druhá s. ř. s. presumován.
7. Podle § 1 odst. 1, 2 ZZPF, zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Ochrana zemědělského půdního fondu, jeho

zvelebování a racionální využívání jsou činnosti, kterými je také zajišťována ochrana a zlepšování životního prostředí. Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není.

8. Podle § 3 odst. 1 písm. c) ZZPF je zakázáno užívat zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu s odnětím ze zemědělského půdního fondu s výjimkou případů, kdy souhlasu není třeba.
9. Podle § 20 odst. 1 písm. c) ZZPF, fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) užívá zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu s jejím odnětím ze zemědělského půdního fondu.
10. Krajský soud považuje nejprve za potřebné zdůraznit, že v projednávané věci bylo nesporné, že v rozhodném období se na pozemku ve vlastnictví žalobce parc. č. X v k. ú. x nacházely hromady písku, šotoliny a žulových kostek. Dále nebylo sporné, že předmětný pozemek byl a je zapsán v katastru nemovitostí pro k. ú. x se způsobem využití orná půda s ochranou ZPF.
11. Otázkou v této věci zůstává, zda a do jaké míry lze aplikovat závěry vyslovené Nejvyšším soudem ČR v rozsudcích ze dne 31. 8. 2004 sp. zn. 28 Cdo 1001/2004 a ze dne 8. 12. 2007, sp. zn. 25 Cdo 944/2005, příp. rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 11. 1995, sp. zn. 6 A 905/94. Krajský soud dospěl k závěru, že pro aplikaci závěrů v uvedených rozhodnutích vyslovených není v projednávané věci dán prostor. Ve všech vyjmenovaných věcech se totiž soudy zabývaly otázkou aplikace zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, jehož cílem, jak vyplývá z preambule zákona, bylo zmírnit následky některých majetkových křivd, k nimž došlo vůči vlastníkům zemědělského a lesního majetku v období let 1948 až 1989, dosáhnout zlepšení péče o zemědělskou a lesní půdu obnovením původních vlastnických vztahů k půdě a upravit vlastnické vztahy k půdě v souladu se zájmy hospodářského rozvoje venkova i v souladu s požadavky na tvorbu krajiny a životního prostředí. Předmětem právní úpravy, potažmo soudních sporů z toho vzešlých, nebyly otázky ochrany zemědělského půdního fondu, ale otázky vlastnických vztahů a zmírnění majetkových křivd. Nelze tedy bez dalšího přejímat znaky charakterizující půdu jako zemědělský půdní fond dle § 1 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. pro účely aplikace ZZPF, neboť ZZPF obsahuje svou vlastní odlišnou úpravu. Předmětem právní úpravy obsažené v ZZPF je veřejný zájem na ochraně zemědělského půdního fondu.
12. Pro účely posouzení projednávané věci je tedy podstatné, zda pozemek ve vlastnictví žalobce je ve smyslu § 1 ZZPF pozemkem tvořící zemědělský půdní fond a zda tento pozemek byl využíván k nezemědělským účelům v rozporu se zákonem.
13. Krajský soud má za to, že uvedené podmínky byly v daném případě naplněny. Předmětný pozemek ve vlastnictví žalobce je v katastru nemovitostí pro k. ú. x evidován co do způsobu využití jako orná půda; ostatně tato skutečnost nebyla ani nikým rozporována. Jestliže podle § 1 odst. 2 ZZPF tvoří zemědělský půdní fond mj. též orná půda, nemůže být o charakteru pozemku pochyb (blíže srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2018, č. j. 8 As 22/2018-52). Podle krajského soudu ani není rozhodné, zda v katastru nemovitostí je způsob ochrany jako zemědělský půdní fond výslovně uveden (nadto v dané věci uveden je). Nelze se ani ztotožnit s argumentací žalobce, že předmětný

pozemek není zemědělsky obhospodařován; tomu totiž neodpovídají skutková zjištění správních orgánů (která nebyla žalobcem rozporována), že sám žalobce užívá pozemek pro sečení krmiva pro domácí zvířata.

14. Není důvodná ani námitka, že v důsledku územní studie, která zařazuje předmětný pozemek jako co do využití jako veřejné prostranství, nelze již tento zemědělsky využívat. Takový závěr totiž nemá oporu v právních předpisech. Lze přisvědčit žalovanému, že územní studie je jedním z územně plánovacích podkladů, přičemž ve smyslu § 30 odst. 1 stavebního zákona územní studie navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů, případně úprav nebo rozvoj některých funkčních systémů v území, například veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability, které by mohly významně ovlivňovat nebo podmiňovat využití a uspořádání území nebo jejich vybraných částí. Samotné vydání územní studie tedy nemá žádný přímý, bezprostřední vliv na využití či užívání konkrétních pozemků. Zveřejněním žalobcem namítané územní studie tedy ve vztahu k naplnění podmínek vymezujících, které pozemky tvoří zemědělský půdní fond dle ZZPF, nemohlo dojít k žádné změně. Z tohoto pohledu je také nerozhodné, s jakým využitím pozemku územní studie počítá; nadto, nelze v žádném případě souhlasit s ničím nepodloženým tvrzením žalobce, že má-li být pozemek určen k využití jako veřejné prostranství, nelze jej již využívat k zemědělským účelům.
15. Lze tedy uzavřít, že předmětný pozemek ve vlastnictví žalobce byl v rozhodné době pozemkem tvořícím zemědělský půdní fond, přičemž s ohledem na skutková zjištění byl užíván k nezemědělským účelům. Krajský soud má za to, že jednáním žalobce došlo k naplnění formálních i materiálních znaků přestupku podle § 20 odst. 1 písm. c) ZZPF. Napadené rozhodnutí shodně s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně je tedy nutno považovat za zákonné.

Závěr a náklady řízení

16. S ohledem na tyto závěry krajský soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nad rámec běžných administrativních výdajů nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 26. června 2019

Mgr. Jiří Gottwald

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje